

vedgaa Arv og Gjælb. Den ærede Minister beklagede gjentagne Gange, dersom dette Lovforslag ikke skulde komme igjennem af Hensyn til Sukkerroindustrien, at den ikke kunde sse sin Ret. Sa, jeg sagde før, at jeg var Bestyttelsesmand og jeg gjentager det, jeg er det maaste i stærkere Grad end de fleste andre Medlemmer i denne Sal. Jeg erkjender overhovedet, at der er ikke Noget, der har været i Verden og har havt nogen væsentlig Betydning for Udviklingen og Kulturen, som ikke ogsaa har havt sin Berettigelse. Jeg veed naturligvis meget vel, at Bestyttelsesystemet paa Grund af menneskelig Feilsyn har været drevet her i Landet paa en aldeles gal Maade, idet man har villet opstille Industrier, der ikke kunde trives og ikke havde hjemme her, men paa den anden Side maa det ogsaa siges og hævdes, at der efter Alt, hvad jeg har havt Leilighed til at læse og se om disse Sager, saa godt som ingen Industri er opstaaet uden i Ly af Bestyttelse, og det Samme gjælder da ogsaa Roesukkerfabrikationen. Det er vel bekendt, at Europa forbruger omtrent 2574 Mill. Pbd. Sukker, og at deraf laves omtrent $\frac{2}{3}$ eller 1600 Mill. Pbd. ved Hjælp af Sukkerroer, men at denne Industri alene er opkommen i Kraft af Bestyttelse. Bestyttelsen er efterhaanden vegen, det er en ganske anden Sag, jeg mener ogsaa, at den skal efterhaanden vige, men der er ikke mere en Nødvendighed derfor, og altsaa mener jeg, der kan gaas videre med Hensyn til Sukkeraffinerierne, end den høitærede Minister mener. Jeg maa nemlig bestemt udtale, at jeg ikke kan billige det Frihandelsmands, Manchestermands System, om jeg maa bruge det Udtryk, der efter min Opfattelse gaar ud fra den feilagtige Betragtning, at Akerens Folkeslag er en eneste stor Familie, og at Enhver derfor vil kjøbe og sælge Alting i den naturligste Orden, naar man frigiver Alt, men det er ikke Tilfældet, tværtimod, enhver Nation udviller sig med sine Siendommeligheder, og det har ogsaa til Følge, at Bestyttelsen maa indrettes i Begyndelsen i de Retninger, hvori Folket har Anlæg til at udvikle sig. Derfor kan jeg ikke sige Andet, end at det gjorde mig ondt baade ifjor og i 1873, at man ikke havde Die for den store Betydning, Roesukkerfabrikationen kunde faae for vort Land. Man gif, saavidt jeg kan skjønne af Betænkningen, i 1873, ud fra en feil Forudsætning, idet man gif ud fra, at den kunde trives paa Grund af de Erfaringer, man havde fra Udlandet, men nu maa jeg spørge, hvilken Erfaring det var, Sukkerroedyrkerne havde hentet fra Udlandet. Det har ogsaa vist sig, at de Fabriker, der ere komne tilstede, maa kæmpe meget haardt og sandsynlig ikke kunne bestaa i Længden. Vilde det nu ikke være en for-tjenstlig Ting, om vi af de 16 Mill. Kr. for de 40 Mill. Pbd., eller omtrent Værdien af vor hele Smørproduktion, i Stedet for at udføre disse Penge af Landet, kunde komme til selv at levere Produkter for dem. Naar man taler om de større Frem-

skridt, der ere ffete her i Landet, saa er det jo væsentlig Landbruget, som der sigtes til, det er den Udvikling, som deri er foregaaet, der har gjort os rige og værdige til Dmtale i Udlandet, men en af Betingelserne for de fortsatte Fremskridt er aabenbart Roedyrkingen, og det viser sig mere og mere, at den ikke kan komme frem under de nuværende Betingelser. Jeg skjønner ikke, at Roedyrkingen i Virkeligheden har havt nogen Fremgang i de sidste Aaringer, men her vil netop være en Leilighed til at skaffe en saadan. Jeg mener derfor, at den høitagtede Minister i dette Stykke ikke alene ikke vil indlægge sig nogen Fortjeneste ved sit Lovforslag overfor Roesukkerfabrikerne, thi jeg tror, at det, han foreslaar, i Grunden er temmelig ligegyldig for dem, men jeg antager, at hele denne Sag vil være bedst tjent med, at der bliver skjænk- tet Sagen en ny Overveelse, naar den er bleven langt mere moden, end den nu er, thi det er klart nok, at Befolkningen igjennem Frihandelsmand i en Række af Aar — det er det System, der har været — er bleven bearbejdet derhen, at den har brudt med enhver som helst Bestyttelse, og derfor maa man betragte det som et Tilbageffridt, naar der bliver Tale om at indføre ny Bestyttelse, som, vel at mærke, jeg forlanger ikke, den skal være vedvarende, men ophøre efter et vist Aaremaal, naar vore Arbejdere ere blevene vant med Roedyrking, og man er bleven bekendt med, hvilken Lykke det vil være for Landet i det Hele, at en sllig Industri kommer i Gang. Jeg tror derfor ikke, at Sagen egentlig vil være tjent med nu at finde sin Afgjørelse, og jeg skal derfor ikke have det Mindste imod, men endog stemme for, at dette Lovforslag ikke videre fremmes, thi jeg tror ganske vist, at den Afgjørelse, der nu vil finde Sted, vil blive uheldig og vil forhale en bedre Afgjørelse. Man har jo været i høi Grad faulende i denne Sag. Man begyndte med at sige, at 2 % Godtgjørelse egentlig var nok, men man gav 4 %; og nu siger man, at 6 pCt. er nok, men 8 pCt. skulle de have; det er vist omtrent ligegyldigt for selve denne Industris Fremgang, hvilken af Dele- lene det bliver. Først naar man er kommen ud af Drømmen om den frie Konkurrences Herlighed og alle de Lykkeligheder, som Frihandelen skulde bringe os, og den er man ved at komme noget ud af, først da er Tiden kommen til at tage denne Sag paany frem. For imidlertid ikke at blive misforstaaet skal jeg sige, at jeg naturligvis erkjender, at Frihandelsystemet som en Modsetning imod den forkerte Bestyttelse i sin Tid har havt Berettigelse, men det er en Erfaring, der forøvrigt viser sig i alle Forhold, at, er man kommen for vidt over til den ene Side, saa er det næste Skridt det, at man kommer altsor vidt over til den anden Side. Derfor tror jeg, at denne Sag bedst hviler for Diebliffet. Jeg tror nok at turde sige, at jeg i dette Stykke er nok saa meget Bestyttelsesmand, som den høitærede Finanzminister,